Europski parlament
2024-2029

Odbor za proračune

2024/0274(COD)

22.11.2024

PRORAČUNSKA PROCJENA

Odbora za proračune

upućena Odboru za poljoprivredu i ruralni razvoj

o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2020/2220 u pogledu posebnih mjera u okviru Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) radi pružanja dodatne pomoći državama članicama pogođenima elementarnim nepogodama (COM(2024)0495 – C10-0148/2024 – 2024/0274(COD))

Izvjestitelj za proračunsku procjenu: Hélder Sousa Silva

PA_LegEvaluation

PRORAČUNSKA PROCJENA

upućena Odboru za poljoprivredu i ruralni razvoj o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2020/2220 u pogledu posebnih mjera u okviru Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) radi pružanja dodatne pomoći državama članicama pogođenima elementarnim nepogodama (COM(2024)0495 – C10-0148/2024 – 2024/0274(COD))

Odbor za proračune proveo je procjenu Prijedloga u skladu s člankom 58. Poslovnika i zaključio sljedeće:

– uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2024. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije[1],

– uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU, Euratom) br. 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027.[2],

– uzimajući u obzir Međuinstitucijski sporazum od 16. prosinca 2020. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava[3],

A. budući da su nedavne prirodne katastrofe u EU-u koje su povezane s klimatskim promjenama imale razoran učinak na ruralno stanovništvo koje živi i radi u dotičnim regijama, da su uništile veliku količinu potencijala poljoprivredne i šumarske proizvodnje, što je dovelo do znatnog gubitka prihoda za poljoprivrednike, posjednike šuma i ruralna poduzeća u tim regijama, da su pogoršale slabosti u europskom prehrambenom sustavu kao posljedicu tih katastrofa i da su ugrozile sigurnost opskrbe hranom u EU-u te dostupnost tradicionalnih proizvoda;

B. budući da se u proračunskoj procjeni ispituju neposredan učinak, kao i neizravnije posljedice inicijative ili zakonodavnog prijedloga iz proračunske perspektive;

C. budući da se u skladu s Poslovnikom u proračunskoj procjeni ispituje osiguravaju li se prijedlogom pravno obvezujućeg akta dostatni financijski i ljudski resursi te ocjenjuje mogući utjecaj predloženog financiranja na druge programe ili politike Unije; budući da je također potrebno utvrditi je li prijedlog usklađen s višegodišnjim financijskim okvirom, sustavom vlastitih sredstava i odgovarajućim međuinstitucijskim sporazumom, kao i s proračunskim načelima utvrđenima u Uredbi (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća[4];

D. budući da Parlament nastoji uskladiti svoje zakonodavne i proračunske nadležnosti kako bi ojačao svoju institucionalnu ulogu u postupku donošenja odluka;

E. budući da je Parlament pozvao na prethodne inicijative za poboljšanje kapaciteta

[1] SL L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj?locale=hr.
[2] SL L 433I, 22.12.2020., str. 11., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj?locale=hr.
[3] SL L 433I, 22.12.2020., str. 28., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj?locale=hr.
[4] SL L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj?locale=hr.

proračuna EU-a za odgovor na krizu te je podržao takve inicijative izmjenom kriterija prihvatljivosti s obzirom na ponovnu dodjelu sredstava u okviru fondova s podijeljenim upravljanjem; budući da se podrazumijevalo da takve izmjene ne bi trebale utjecati na nacionalnu prethodnu dodjelu sredstava iz fondova kohezijske i zajedničke poljoprivredne politike;

F. budući da je dio obveza operativnih programa u okviru Fonda za ruralni razvoj, uključujući programe koji se financiraju namjenskim prihodima u okviru programa zaduživanja NGEU-a, raspoređen na 10 država članica i od listopada 2024. izložen riziku od opoziva u skladu s pravilom N+ 3 primjenjivog pravnog okvira EPFRR-a za razdoblje 2014. – 2022.;

G. budući da je svrha zakonodavne izmjene omogućiti veću proračunsku fleksibilnost u preraspodjeli sredstava za nove mjere u okviru EPFRR-a kako bi se pružila dodatna ciljana pomoć i fleksibilnost državama članicama pogođenima prirodnim katastrofama koje su se dogodile od 1. siječnja 2024;

H. budući da je glavna svrha Uredbe o izmjeni pomoći poljoprivrednicima, posjednicima šuma i određenim malim i srednjim poduzećima (MSP-ovima) koji su najviše pogođeni prirodnim katastrofama osiguravanjem ciljane likvidnosti, među ostalim u obliku paušalnih plaćanja u iznosu do 42 000 EUR po korisniku;

1. napominje da Komisija tvrdi da je prijedlog općenito proračunski neutralan u pogledu obveza; međutim, primjećuje niz posljedica za proračun;

2. podsjeća da je Parlament u više navrata pozivao na izdvajanje više sredstava za Fond solidarnosti EU-a s obzirom na sve veći broj i intenzitet prirodnih katastrofa te potrebu za ubrzanjem i pojednostavnjenjem postupaka kako bi potpora brže stigla u države članice i regije pogođene prirodnim katastrofama; ističe potrebu za administrativnim pojednostavnjenjem kako bi se omogućilo brzo korištenje sredstava i upotreba paušalnih iznosa za poljoprivrednike, proizvođače tradicionalnih proizvoda, šumare i MSP-ove;

3. podsjeća da je Parlament u više navrata kritizirao upotrebu prethodno planiranih sredstava kao alata za odgovor na hitne situacije i tvrdi da bi taj pristup mogao ugroziti dugoročne političke i investicijske ciljeve kako su utvrđeni u pravnom okviru EPFRR-a; priznaje, međutim, da se ovim prijedlogom nudi pragmatično rješenje za rješavanje nedovoljne proračunske fleksibilnosti i nedovoljnog kapaciteta za odgovor na krizu u proračunu EU-a kako bi se brzo odgovorilo na potrebe pogođenog stanovništva;

4. priznaje da se, u kontekstu sporog korištenja sredstava za ruralni razvoj u određenim državama članicama i stopa izvršenja ispod 75 % za nekoliko linija, mjere fleksibilnosti mogu opravdati;

5. žali zbog toga što u pismu izmjene br. 1/2025 ne postoji niti se upućuje na zakonodavni financijski izvještaj, koji bi bio usporediv sa zakonodavnim financijskim izvještajem priloženim prijedlogu RESTORE[5], a kojim bi se pojasnile i kvantificirale posljedice za profil plaćanja; podsjeća da to ima izravne posljedice na nacionalne doprinose država

[5] Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2024. naslovljen „RESTORE – regionalna hitna potpora za obnovu izmjenom Uredbe (EU) 2021/1058 i Uredbe (EU) 2021/1057 (COM(2024)0496).

članica proračunu EU-a; traži od Komisije da pruži takve informacije;

6. pozdravlja konkretnu financijsku potporu poljoprivrednicima, uključujući male poljoprivrednike, poljoprivrednike s niskim prihodima i proizvođače tradicionalnih proizvoda, šumarima i MSP-ovima koji su žrtve prirodnih katastrofa kao što su velike poplave, suše i šumski požari, kao konkretan izraz europske solidarnosti; prepoznaje potrebu za brzim rješavanjem gubitaka prihoda s kojima se suočavaju poljoprivrednici, šumari te MSP-ovi u EU-u koji se bave preradom, stavljanjem na tržište ili razvojem poljoprivrednih i šumarskih proizvoda zbog nedavnih razornih katastrofa povezanih s klimom; pozdravlja činjenicu da bi u financijskoj potpori koja se pruža u okviru ovog prijedloga prednost trebalo dati mjerama potpore koje se temelje na načelu „bolje ponovne izgradnje”, čime bi se otvorio put sveobuhvatnijoj i preventivnoj potpori EU-a za poticanje pripravnosti i otpornosti u ruralnim područjima EU-a; naglašava potrebu za dodatnom financijskom potporom za samoopskrbnu poljoprivredu, poljoprivrednike s niskim prihodima i proizvođače tradicionalnih proizvoda; ističe da bi se dodatna sredstva za ruralna područja mogla staviti na raspolaganje u okviru Mehanizma EU-a za civilnu zaštitu u okviru godišnjeg proračuna EU-a za 2025.;

7. podsjeća na opću primjedbu da za većinu vrsta financiranja bespovratnim sredstvima EU-a stopa sufinanciranja EU-a od 100 %, premda dovodi do učinkovitih rezultata, otvara pitanja u pogledu manjih raspoloživih ukupnih iznosa za provedbu politika i programa, kao i u pogledu nacionalne, regionalne i lokalne odgovornosti; međutim, uvjeren je da je to, kad je riječ o pomoći u slučaju katastrofe i hitno potrebne potpore za likvidnost, itekako opravdano; ističe potrebu za savjetovanjem s pogođenim poljoprivrednicima, šumarima, MSP-ovima i dionicima kako bi se pružila realistična i ciljana potpora;

8. podsjeća da bi dobrovoljno smanjenje praga za nedopustivost regresije moglo dovesti do toga da se računa manja razina rashoda za relevantne „ciljeve uključivanja” u okviru horizontalnih prioriteta proračuna EU-a, istodobno priznajući potrebu za takvom fleksibilnošću kako bi se preraspodijelila sredstva za novu mjeru i postojeću podmjeru za obnovu potencijala poljoprivredne proizvodnje, posebno na način kojim se povećava otpornost;

9. primjećuje da je sekundarna svrha mjere sprečavanje neposrednih opoziva proračunskih obveza koje još nisu potrošene i koje su preuzete 2021. i 2022.; smatra da to utječe na razinu raspoloživosti u okviru koraka 3.a mehanizma Cascade (odjeljak za opoziv sredstava posebnog instrumenta EURI) koji se temelji na nedavno revidiranoj Uredbi o višegodišnjem financijskom okviru;

10. smatra da bi, dugoročno, razvijenija i istinska proračunska fleksibilnost trebala omogućiti, u usporedivim slučajevima, prijenos proračunskih sredstava kako bi se sredstva u okviru namjenskog instrumenta za rashode iskoristila uz proračunsku liniju, pravnu osnovu i okvir upravljanja koji su prikladniji za odgovor na hitne situacije i stavljanje na raspolaganje potpore likvidnosti;

11. zaključuje da je Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2020/2220 u pogledu posebnih mjera u okviru Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) radi pružanja dodatne pomoći državama članicama pogođenima elementarnim nepogodama u skladu s elementima iz članka 58. stavka 3. Poslovnika;

PRILOG: SUBJEKTI ILI OSOBE OD KOJIH JE IZVJESTITELJ ZA PRORAČUNSKU PROCJENU PRIMIO INFORMACIJE

Izvjestitelj za proračunsku procjenu izjavljuje, pod svojom isključivom odgovornošću, da nije primio nikakve informacije ni od jednog subjekta ili osobe koje bi u skladu s člankom 8. Priloga I. Poslovniku trebalo navesti u ovom Prilogu.

POSTUPAK U ODBORU KOJI DAJE PRORAČUNSKU PROCJENU

Naslov	Posebne mjere u okviru Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) radi pružanja dodatne pomoći državama članicama pogođenima elementarnim nepogodama
Referentni dokumenti	COM(2024)0495 – C10-0148/2024 – 2024/0274(COD)
Nadležni odbor	AGRI
Datum objave na plenarnoj sjednici	BUDG 13.11.2024
Izvjestitelj(ica) za proračunsku procjenu Datum imenovanja	Hélder Sousa Silva 13.11.2024
Razmatranje u odboru	21.11.2024
Datum usvajanja	21.11.2024
Rezultat konačnog glasovanja	+: 31 –: 0 0: 0
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Georgios Aftias, Isabel Benjumea Benjumea, Tomasz Buczek, Tamás Deutsch, Angéline Furet, Thomas Geisel, Jean-Marc Germain, Sandra Gómez López, Fabienne Keller, Janusz Lewandowski, Giuseppe Lupo, Ignazio Roberto Marino, Fernando Navarrete Rojas, Matjaž Nemec, Danuše Nerudová, Ruggero Razza, Bogdan Rzońca, Hélder Sousa Silva, Nicolae Ştefănuță, Joachim Streit, Carla Tavares, Nils Ušakovs, Auke Zijlstra
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Moritz Körner, Tiago Moreira de Sá
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 216. st. 7. Poslovnika	Christophe Bay, Udo Bullmann, Andrzej Buła, Gheorghe Falcă, Ştefan Muşoiu, Jan-Christoph Oetjen

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE
U ODBORU KOJI DAJE PRORAČUNSKU PROCJENU

31	+
ECR	Ruggero Razza, Bogdan Rzońca
NI	Thomas Geisel
PPE	Georgios Aftias, Isabel Benjumea Benjumea, Andrzej Buła, Gheorghe Falcă, Janusz Lewandowski, Fernando Navarrete Rojas, Danuše Nerudová, Hélder Sousa Silva
PfE	Christophe Bay, Tomasz Buczek, Tamás Deutsch, Angéline Furet, Tiago Moreira de Sá, Auke Zijlstra
Renew	Fabienne Keller, Moritz Körner, Jan-Christoph Oetjen, Joachim Streit
S&D	Udo Bullmann, Jean-Marc Germain, Sandra Gómez López, Giuseppe Lupo, Ştefan Mușoiu, Matjaž Nemec, Carla Tavares, Nils Ušakovs
Verts/ALE	Ignazio Roberto Marino, Nicolae Ştefănuță

0	-

0	0

Korišteni znakovi:
+ : za
- : protiv
0 : suzdržani